

de la instituția poștală - ban. 0.10. rom. H A R A D.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVII.

Nr. 232.

Brașov, Sâmbătă, 22 Octomvre (3 Noemvre)

1894.

Mărtea Țarului Alexandru III.

Brașov, 21 Octomvre v.

Sunetul clopotelor dela toate bisericile din Petersburg a anunțat erii după amezii mărtea putericeului autocrat al Rusiei. Alexandru III s'a luptat cu mărtea aproape de cece zile. Cei mai celebri medici din Rusia și din străinătate au fost aduși la Livadia, dăr n'a mai putut ajuta nici o sciință omească. Bărbatul cel robușt, ce edea pe tronul Romanovilor, și a cărui glas poruncitor se închinau sute de milioane de supuși, a stins și s'a topit ca o lumină e ceră; n'a mai fost leac, care s-lu pōtă scāpa de suferințele inerne, ce-lu trāntiseră la pat.

Nu se scie pānā în ziua de ađi u siguritate de ce bōlā a suferit Țarul. Este aprōpe neexplicabilu um puterniculu sēu organismu a junsu deodată într'o stare de slăbiciune atāt de acutā. Și fiindu-cā umea nu putea înțelege cauza bōlei ale, se ivirā și bănueli, se lātirā aime, cā pentru ca sē scape Rusia e lanțulu celu greu, cu care māna e feru a lui Alexandru III a încălșatū spiritulu poporulu rusescu, și iudistii l'ar fi inveninatū cu parumuri, așa cā în urma acēsta Țarul a trebuit sē mōrā.

Aceste faime potū fi lipsite de devērū, potū fi numai unū productū lu spiritulu nāscocitoru alu unora, u alu fantasiei multimei, dēr ele enotā unū faptū însemnatū și groavū, aceea cā poporulu rusescu este dēncu nemulțumitū cu regimulu espoticū-birocraticū, de care a avutū parte sub domnirea lui Alexandru II, care urmāndu sfatulu celoru e-lu incungiurau, s'a depārtatū cu ptulu de ținta mare și generōsā, ce a fostu pus'o tatālū sēu, Alexandru II-lea, de a reda cu încetulu poporulu rusescu libertatea sa.

Dēcā însă domnirea lui Alexan-

dru III a lāsātū înăuntru impērā-ției urme adēnci de nemulțumire și de întristare, pentru cā a ținutū poporulu într'o stare asupritā, nevrednicā de veaculu, în care trăimū, ēa în afarā a produsu mulțumire prin aceea, cā Țarul, care erī și-a închisū ochii pentru tot-dēuna în Livadia, a fostu unū amicū sincerū alu păcii și prin iubirea sa de pace a contribuitū în cea mai mare mēsurā la susținerea ei.

Pressa statorū europene documentēzā simpatiile sale pentru Țarul, care prin aversiunea ce-o avē contra rēboiului, a devenitū unū stilpū alu păcii europene. Mai alesū însă pressa francesā este, care a datū espresiune celorū mai căldurose sentimente de simpatia și de recunoștință pentru rēposatulū Țarū.

Francesii nu vorū uita nici-odată — cum asigurā toile lorū — ceea ce a făcutū Alexandru III pentru a stringe legăturile dintre Rusia și Francia, în zilele dela Cronstadt și dela Toulon.

Pressa englesā, italianā și cea austriacă accentuēzā cu deosebire iubirea de pace a rēposatulu Țarū și numai pressa germanā a fostu cevaș mai rezervatā în fața cătes-trofei dela Livadia, dēr și ea recunoșce, cā meritulu de căpetenia alu lui Alexandru III a fostu, cā a sciutū sē înfrēnze poftele rēboinice ale oștirea sale.

Figura lui Alexandru III apare prin urmare în altā luminā în străinătate, decātū în lāuntru Rușiei.

Dēr acuma acēstā figurā a dispārutū de pe scenā și în momentele cānd scriemū, tōtā Rusia se închinā noului Țarū Nicolae II Alecsandrovici.

Ce va întreprinde noulū Țarū, cum își va folosi elū puterea nețermurită, ce o are asupra vastulu imperiu? Sci-va elū sē împace spiritele înăuntru printr'o guvernare

blāndā, mai îngăduitoare și mai liberalā, prin executarea testamentulu buniculu sēu Alexandru II, care subscrise începuturile unei constituțiuni tocmai în țina, cānd a cădūtū victimā bombelorū aruncate de nihilistū? Ii va succede ore și lui sē ținā în frēu colosalele oștiri, ce suntū aședate la granițele apusene ale impērāției? Ori cā va continua numai firul politiceii întrerupte prin mărtea tatālū sēu?

Aceste suntū întrebările ce preocupā ađi spiritele în Rusia și afarā de Rusia.

Despre noulū Țarū Nicolae II s'a dīsū, cā elū ca principe de corōnā a datū semne, cā înclinā spre o guvernare mai liberalā înăuntru, cā și elū este unū amicū alu păcii în afarā.

Dēr cine pōte sci, cānd totulū atērnā numai dela hotārirea unei singure persōne, cum se va mai schimba gândulu ei?

Fōia rusescā „Novosti“ se ocupā într'unulū din numeru mai recentū cu *cestiunea romānā în Ungaria*. Organul rusescu din Petersburg face următoarea asemēnare pentru a ilustra „egala îndreptățire“, cu care se laudā Maghiarii în străinătate: „În Germania trăescū 49 milioane de locuitori, între cari trei milioane Poloni. Conformū acestei stări, între 397 deputați germani suntū în parlamentul Germaniei 19 Poloni. Ungaria (fără Croația) numerā una cu alta 15 milioane locuitori, și în parlamentul ei ședū 417 deputați. Maghiarii numerā numai 7 milioane (cu Jidani, țigani și renegați cu totulū). Conformū acestui numărū ar trebui sē aibā numai 209 deputați, ēr Romāni (3 milioane) 83, Slovaci (2½ milioane) 71 și Germanii (2 milioane) 54 deputați. Dēr adevērulū e, cā dintre cei 407 deputați din parlamentul ungarū, 400 suntū Maghiari și 11 Germani! Astfelū posēzā egala îndreptățire din Ungaria. Pentru Romāni și Slovaci, Maghiarii nu au în parlamentū nici unū locū! *Ētā o „egalā îndreptățire“, care nu are pāreche în*

întregā lumea. Aici zace pricina, pentru care cestiunea romānā în Ungaria va deveni mai curēndū ori mai tārdu o mare cestiune romānā“.

Școlele nōstre confesionale.

În numărulū nostru din Dumineca trecutā ne-amū ocupatū la locū de frunte cu planurile, ce au stāpānii țilei față de învățământulū nostru confesionalū. Amū arētatū atunci, cā o nouā primejdiā amenință școlele nōstre. „Dreptatea“ din Timișōra, ocupāndu-se de asemenea, în numărulū dela 2 Noemvre, cu situația grea și amenințătoare, în care se afla școlele nōstre, face următoarele reflexiuni nimerite:

Cā pericolulū e seriosū de totū — nu mai încapē indoialā.

Las' cā acele școle populare, cari nu s'au pututū acomoda legii celei nouē despre salarisarea învățatorilorū, suntū deja trecute și în trecere de sub potestatea confesionalā în cea a statulu; las' cā în multe locuri, unde școlele au coresputū tuturorū recerințelorū legale, au fostū simplamente închise de autoritățile publice și înlocuite cu școle comunale și de statū, cari suntū exclusivū maghiare; las' cā în multe comune chiar poporulu romānū a fostū constrinsū, prin terorizare și mituire, sē-și abandoneze școla confesionalā și sē decidā înființarea unei școle comunale sēu sē petiționeze pentru instituirea unei școle de statū, cu tōte aceste majoritatea cea mare a școlorū au fostū și suntū încă ale nōstre și constituē unū apagiū puternicū pentru spiritulu naționalū scosū și alungatū de pe celelalte terene ale vieții nōstre publice.

Discursul-program alū noului secretarū de statū din ministerulū cultelorū ne lasā în chipū neîndoiosū sē înțelegemū, ce are acum de gândū guvernulū cu aceste școle.

Ni-a spus-o clarū, cā guvenulū nu va lua în posesiunea sa tōte școlele confesionale, cāci întreținerea lorū l'arū costa prea multū, pe acele școle confesionale însă, cari astāđi nu propagā idea de statū

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.“

Inceputulū vēcului XX.

Savantulū profesorū din München, Dr. Sepp, a ținutū câte-va săptămāni înainte în ședința societății istorice din München — o disertația fōrte interesantā despre Cronologia creștinā și a ajunsū la rezultatulū, cā vēculu XX s'a începutū deja sfērșitulū anului trecutū, prin urmare noi amū trăi acum în acestū vēcū (XX). Disertația, ținutā cu multā cunoscință istorică și cu multū spiritū, se nisuesce a începta greșēla cronologiei creștine, ceea ce a arātātū și Renan în faimōsa sa carte despre viața lui Isusū, însă cu deosebire, Renan dīce, cā acēstā greșēlā e cu patru ani, pe cānd Sepp spune, cā ar fi cu șapte ani.

Numerarea anilor dela nascerea lui Christosū au începutū Pipiniđii, strămoșii Carolū celū Mare. S'a întēplatū adecā, după învingerea căștigatā de Heristali Pipin la anulū 687 lângā Testri, elū a de-

venitū majordom alū Austriei, Neustriei și Burgundiei, pozițiune, care ce-i dreptū era numai o demnitate de curte, însă Pipin luā în māna lui și puterea fapticā, și ea sē ștergā chiar și memoria Merovingilorū învinși lângā Testri, a introdusū o nouā cronologiā și a începutū sē numere anii dela Christosū încōce. Meickebeck dīce, cā din alū 14 anulū alū domniei principelū bavarezū Tasilo II (758) datēzā documentulū acela, pe care, pentru prima-datā figurēzā acēstā numerare a timpului. Înainte de aceea regele Ethelberg din Kent a folositū la 605, după Dionysius Skiteanulū, numărarea dela anulū nāscerii lui Christosū, dēr nu într'unū cursū, ci în ciclū de 532 ani, socotindū anulū dela Pasct la Pasct.

Așa-dērā numărarea anilorū dela nascerea lui Christosū, n'au începutū Papii, cāci ei mai multū au fostū siliți la acēsta.

Cestiunea acum se învērte numai în jurul punctulu: care se dīce, cā ar fi anulū nāscerii lui Christos? Dionysius susține, cā e anulū 754 după zidirea Romei. Dēr după-ce în Evangeliā stā scrisū, cā

Christosū s'a nāscutū pe timpulū domniei lui Irodū, care după părerea unanīmā a cronicarilorū Evrei a muritū deja la începutulū lui Aprilū 750, istoricū deducū, cā cronologia nōstrā e greșitā cu patru ani și cā noi ar trebui sē scriemū acum în locū de 1894 anulū 1898.

Suntū fōrte divergente părerile asupra cestiunei, cā de ce Apostolii n'ar fi indicatū anulū adevērātū alū nāșterii lui Christosū. Cea mai verosimilā părere este, după Dr. Sepp, cā Apostolii au vrutū sē punā anulū nāșterii lui Christosū pe timpulū, cānd sub impērātulū Augustū a urmatū pacea lumei. Augustū a închisū de trei ori templulū lui Janus, mai în urmă în vara anului 746, după rēboiulū germanū, și templulū a statū închisū pānā la rēboiulū armenicū în 752.

Tertullian dīce fōrte hotārītū, cā recensēmētulū în Iudea s'a întēplatū pe timpulū lui Sentius Saturninus. În urma ecestui recensēmētulū, Iosifū și Maria au fostū constrinși sē mērgā din Nazaret în Vifeim, cāci sub pedēpsā, fiā-cine era silitū sē se reintōrcā pe pāmēntulū sēu natalū. Nas-

cerca Mântuitorulu așadērā s'a întēplatū între anii 746 și 748 dela zidirea Romei.

Kepler susține, cā stēua magilorū este cea mai acomodată pentru a îndrepta greșēla cronologiei creștine. Dēcā suntemū cu băgare de sēmā la conjuțiunea lui Jupiter și Saturn, care se întēplā totū la 800 ani, atunci între aceste două planete și între Mars putemū vedē o nouā stea, a cărei luminā sēmēnā cu cea a stelelorū fixe. Constelația acēsta s'a începutū la 17 Decemvre 1603, ēr Kepler a scrisū despre ea o carte în Praga la 1606 în care socotesce, cā totū acēstū fenomenū s'a pututū vedē și la anulū 746 dela edificarea Romei.

E sciutū, cā Saturnū și Jupiter percurgū zodiaculū în timpū de 794 ani, 4 luni și 12 zile, și în acēstā constelațiune se întēnescū. Decī, dēcā magii au pututū dīce cătrā Irodū, înainte de-a se arāța stēua: „unde este regele nou nāscutū, cāci i-amū vēdūtū stēua rēsārindū“, atun cī după socotēla astrologiei din vechiulū Babilonū și din Alexandria, acēsta s'a pututū com-

maghiar și nu conlucra, oi chiar împedecă realizarea ei, le va emancipa de sub autoritățile bisericesci și le va trece în proprietatea statului.

Acestei categorii aparțin toate școlile noastre confesionale, căci toate au încă caracter național și sunt un scut cultural contra infiltrării în șirele noastre a acelu spirit, care rezultă din ideea de stat maghiar.

Nu putem deci sta cu mâna în sân, deși scim din experiențele triste și dure, că noi în monarhia nu mai putem conta la nici un factor constituțional, care să ne sară în ajutor și să apere interesele noastre culturale și naționale, cari sunt interesele civilizației în Orient.

Deși recunoșcerea acesta ne răpesc pentru moment ori și ce prospecte de isbitură, totuși suntem dator să pretindem de o parte dela superioritățile noastre bisericesci cea mai energică acțiune de apărare, ér de altă parte să intrăm și noi fără șovăire în luptă.

Nici un pretext și nici o considerațiune nu ne pôte împedecă în această lucrare, cu care datorim nemului nostru și conștiinței noastre.

Cestiunea cultului românesc pe acest pământ e și cestiunea existenței poporului român pe acest pământ.

Voci latine.

D-lu V. A. Urechidă a primitu dela cunoscutul bărbatu italianu Luciano Zuccoli următoarea scrisore:

Am primitu nota d-vostre asupra răspunsului, ce contele Kálnoky l'a datu dreptelor declarațiuni ale d-vostre. Vă mulțumescu foarte mult, că mi-ați făcutu cunoscută o cestiune, care trebuie să pasioneze ou căldură pe toți partizanii libertăților; cătu despre mine, credu că de ați arêta Europei drepturile sfinte ale României și nu v'ati opri să urmăriți idealul vostru nobil, tó e popórele libere voru vedé propria lorú victoriá în victoria acestei tinere țeri, care trebuie să-și facă calea sa neatârnată.

Intr'unu timp de sdrobitoru realismu și injositoru, strigátul vostru e strigátul speranței și alu idealismului, căruia nici scepticii chiar nu-i voru puté nega atenția.

Voi cu Italienii aveți legături de sânge și de simpatii foarte puternice; eu voiu urmări cu multă iubire sforțările vóstre, și deși nu mă ocupu cu politica, dér cestiunea libertății unui popor e foarte gravă, e sfântă și vă urezú realizarea dorințelor, revendicare drepturilor vóstre. Vă voiu fi recunoscătoru; decă mă veți ținé în curentu despre nobila luptă a fraților români.

Luciano Zuccoli.

Afacerea istriana.

Se confirmă, că ordinul ministrului de justițiá, privitoru la introducerea de table oficiale cu inscripțiune slavă și italiană, se datéa din 1893, dér că nu s'a executatú până acum.

In Pirano, unde au fostu cele mai mari demonstrații, din cauză, că Italienii de acolo s'au opusú a-se introduce nouele table în două limbi, domnesce acuma liniște. Cercetarea asupra esecelorú întâmpinate în 21 Octomvre, se continuá; judele instructoru a ordonatú de curéndu să se facă noué arestări.

Cetățenii din Pirano au adresatú diáru lui „Deutsche Zeitung“ din Viena o telegramă, în care mulțumescu Germaniloru pentru sprijinulú, ce l'au datú Italieniloru în afacerea istriana.

Scimú, că Germanii austriaci întotdeauna au sprijinitú pe Italienii din țerile de Sudu ale imperiului față cu Slovaci și Croații de acolo.

In Istria domnesce mare iritațiune în cercurile italiene, pentru-că „Societa politica istriana“, n'a desfășuratú cu ocaziunea acesta o acțiune energică, ci s'a mulțumitú a adresa unu memorandú la ministeriu. Se dice, că Italienii din litoralú voru căuta a stringe legăturile dintre ei și suntú hotărâți a procedé în viitoru și mai energicu față cu minoritatea slovenă din dieta.

Representanța comunală din Parenzo a ținutú eri o ședință, în care s'a pronunțatú solemnul contra tabelorú cu două limbi. S'au ținutú discursuri însuflețite și comisarul guvernului, care a fostu de față, a intreruptú mai de multe-ori pe vorbitoru. După incheierea ședinței, poporațiunea a făcutú consilierilor comunali mari ovațiuni, cu care privilegiu au fostu arestați doi tineri, cari au strigatú: „Josú cu tablele în două limbi!“

In Rovigno a domnitú în ziua de 30 Octomvre mare iritațiune în poporú și s'era se aștepta să se facă o demonstrațiune colosală.

Representanța comunală din Lignano, unde în 29 l. c. s'au luatú josú tablele, ce aveau numai inscripțiune italiană, a protestatú „în contra acestei măsuru, care vatămă adencú naționalitatea italiană și care e de natură de a turbura liniștea publică în această comună pacnică“.

SCRIRILE ȚILEI.

— 20 (30) Octomvre.

Din Bucuresci ni-se scrie, cu data de eri: Stradele principale ale capitalei suntú decorate cu stindarde tricolore, pentru-că cu trenul de după améđi sosesc Regele în capitală, venindú dela Sinaia. La 2 ore a plecatú garda regală pentru a primi pe Maiestatea Sa la gară.

— 0 —

In amintirea lui Adamachi. Duminécă, la 9 (21) Octomvre curentu, s'a fă-

cutú la Iași din partea Academiei Române înăugurarea solemnă a criptei (cavoulu) și a monumentului, ridicat de Academia Română, în cimitirul „Eternitatea“ dela Iași, pentru vecinica odihnă și pomenire a repausatului Vasile Adamachi, care a lăsatú prin testamentú averea sa acestei instituțiuni spre a se folosi veniturile pentru scopuri culturale și științifice.

Cripta este construită în formă de capelă, în piatra cioplită, după planulú făcutú de arhitectul Rupolo dela Veneția, și sub supraveghierea arhitectului F. D. Xenopolu, de constructorii G. Scolari și G. Buzzini. Monumentulú, așezatú d'asupra criptei, înaltú de 7 metri, este făcutú în granitú de Bavene și înfrumșetátú cu unu medalion în bronzú, reprezentandú în relief figura repausatului, precum și cu alte bronzuri decorative; elú a fostú executatú de sculptorul George Vasilescu dela Craiova.

— 0 —

Replică ereditară. Fóia germană „Neue Wiens Tageblatt“ face următoarele aprețiări asupra reintórcerei în Ungaria a lui Franciscu Kossuth: După-ce fóia numită își bate jocu de densusul, spunendú, că n'are nimic comunú cu tatálú seu, dice: „Decă cu tóte acestea Franciscu Kossuth se reintórcé acasă, de sigurú e în dreptú s'o facă acesta. Decă însú din o parte a stângei extreme i-se promise și o pozițiune politică, unu felú de rolú de conducătoru, și densusul ar primi acesta, atunci ar fi o dovadă despre puțina sa prevedere politică, ér partidulú și-ar da unu brevetú de paupertate, căci prin faptulú acesta s'ar aráta, că partidulú nu mai pôte trăi nici din principiile sale, nici din activitatea sa și după bunul renume alú bărbatilorú, ce ilú conduc. In acestú casú partidulú îi trebuie unu nume strălucitú, pentru-ca după densusul se-și ascundă bancrutulú seu“.

— 0 —

Broșuri „agitátore“. Din Lugoșli se telegrafiezú foilorú unguresci, că poliția de acolo a confiscatú nisce broșuri „agitátore“, ce scriserú din România la adresa poporului românú Petrovicu. Procurorul r. Aschinger a și pornitú din cauza acesta cercetare în contra d lui Petrovicu. — Sigurú, și aici e vorba de vre unu „complotú“ în contra statului. Nihilistii din Rusia, după cum se vede, suntú flori la pălăria pe lângă cei iscodiți de „patrioții“ noștri.

— 0 —

Filoxera. Pe teritoriulú orașului Turda și alú comunelorú învecinate Hădărâu, Mischiu, Luna de Arieșú și Agărbiciu, s'a găsitú filoxeră, din care cauză teritoriile inficiale ale acestorú comune suntú puse sub carantină.

— 0 —

Omladina polonă. Diáru polonú „Djilo“ anunță următoarele: Pe câtú ne e cunoscutú, judele instructoru în Lembergú a ascultatú până acuma câți-va academici, câți-va elevi ai seminarului pedagogicu și

mai multe dame. Ce privesce perchișițiul domiciliare, constatámú, că s'a făcutú perchișițiá și la dómna Lomnicka, soția unu profesorú, care a fostú activú în timpul esposiției, mai alesú la primirile școlarilor excursioniști.

— 0 —

Planuri de fortificații vëndute. In cercurile militare din Viena a făcutú mar surprindere o scire sosită din Galiția. Scire acesta spune, că unu ofițerú superiorú al armatei austriace ar fi vëndutú guvernulu din Petersburg tóte planurile de fortificații din Galiția, pentru suma de unu milionu ruble. Se dice, că ofițerul a fostú arestatú. De altfelú scirea așteptă încă confirmare.

— 0 —

Despre noulú președinte alú Academiei franceze, astronomul Mauriciu Levy, spunú foile unguresci, că este unu — „Maghiarú“. Elú s'a născutú în comuna Bozia din comitatulú Pojunului și și-a începutú studiile în școla elementară israelită de acolo; mai târziu s'a strămutatú cu părintilú sei la Viena, de unde a trecutú la Parisú. Acesta se susține pe basa unei declarațiuni făcute de o rudeniá a noului președintú. „Patrioții“ credú, că au găsitú și aici „sânge din sângele lorú“ și se bucură, căci își vedú nemulú lorú lătitú peste totú pământulú.

— 0 —

Chirurgulú Grube. Renumitulú operatoru din Rusia, care, precum scimú, a fostú chiamatú la Livadia, este profesorú în Charcov. Elú e vestitú mai alesú pentru experiența colosală, ce o are, în cunoșcerea bólelorú interne și în deosebiá bólelorú enigmatice, cari stau pe o basă de rac. Mii de ómeni mergú în fiá-care anú la clinica chirurgicală a universității din Charcov, ca să fiá operați de cátrá renumitulú chirurgú. Grube s'a născutú la 1827 în Curlanda; a studiatú dela 1845—1851 în Dorpat. Marele lui dascalú, profesorul Piragov, l'a declaratú de celú mai bunú și talentatú școlarú alú seu. Grube a devenitú apoi asistentú la clinica universității din Dorpat, apoi a fostú câtuva timpú medic alú echipagiului fotei în Kroustadt și după aceea a fostú chiamatú la Charcov, ca profesorú de chirurgiá, unde desvóltá și așide mare activitate.

— 0 —

Mórtea unui conte aventurierú. Contele Rudolf Festetich, din comitatulú Tolna, se căsătorise în 1892 la Washington, luându-și de soția pe fiica milionarului americanú Haggin, cu numele Ella. Tinera páchie își construi o corabiá, căreia i s'ade numele „Tolna“ și cu această corabiá plecă la 9 Octomvre „tr. pe Oceanul pacificú. De-ore-ce contele, ca streinú, nu putea figura ca căpitanú de corabiá, acestú titlu ilú luá soția sa. Ei petrecurú sub cerul tragicú alú Oceanului mai multú timpú după care se duserú în Honolulu, capitala insulelorú havanice, ér mai târziu petrecurú pe diferite insule ale mării tropice mer-

puta înainte, și mergendú pe aceste urme, fenomenulú a pututú să fiá vëndutú în 747 până în Mai 748, după cum dice și profesorul din Petersburg Teodorú Schubert. Intr'adeverú, că pe timpulú acela întrégă privirea lumii era îndreptatá spre Iudea, și n'o spune numai Iosifú Flavius, că „ceea ce mai multú a îndemnatú pe Iudei la rêsboiu, a fostú profeția, care sta și în sfintele scripturi, că în timpulú acesta se va ivi unu omú din sinulú lorú, care va cuceri întrégú rotogolulú pământului“.

După chronologia de ađi, Mântuitorulú s'a născutú în nóptea Cráciunului, adecă în nóptea arderii luminelor. Timpulú acesta ilú sərbátoreau în evulú vechiu tóte popórele doué-spre-dece zile de-aréndulú, și însuși Homer amintescé acesta în primulú cântú alú Odyssei. Plinius dice, că în zilele acelea odhneau chiar și vënturile, și unu nou sóre, sol novus, rêsare pe cerú. Evreii incepeau atunci postulú de optú zile alú sərbátorii Chanuka și în fiá-care casá ardeau lumini chiar și cei mai sêraci dintre ei. Pástorii arindeau focuri de bucuriá la mijloculú Kislev, care după

calendarulú evreescú este luna a noua a anului. Privitoru la acesta profetulú din Hagga dice: „va veni acela, pe care-lú așteptá tóte popórele, și de aceea pregátiți-vé inimile pentru ziua a 24-a din luna a 9-a, căci în acea zi se va zidi templulú Domnului“. Páganulú Makrobios dice, că la ivirea fiului sórelui este cea mai scurtá zi a anului, ér Kanon din Alexandria pune acea zi pe 25 Decemvre. In ziua acesta s'a arátatú fiulú cerului.

Decă nascerea lui Christosú amú pune-o, cum dice Renau, la Cráciunulú anului 749, atunci familia sfântă n'ar fi locuitú în Egiptú, decátú trei luni, fiind-că în Aprilie 750 a muritú Irodú, și după mórtea lui Iosifú și Maria s'au reintorsú îndatá din Egiptú, unde s'au refugiatú, temendú-și copilulú.

Așa déră nu ne este iertatú să considerámú anulú 749 de anú alú nașterii lui Christosú, căci în bisericá ortodoxă se susține foarte hotărítú, că Iosifú și Maria au petrecutú în Egiptú doi ani înainte de-a sci despre mórtea lui Irodú.

De altmintrelea nu numai Dr. Sepp

susține, că chronologia creștină ar fi greșitá cu 7 ani, ci și unu considerabilú numărú de cronicari și teologi vestiți. Așa d. e. Baronius dice, că Christosú era de 25 de ani. când a muritú împératulú Augustú în luna a 8-a a anului 767.

Deci după páreréa, altcum întemeiatá, a savantului profesorú Dr. Sepp, la 1-a Ianuarie anulú viitorú, în locú de 1895, ar trebui să scriemú 1902. T.

Cultura Chinesilorú.

Studiu etnograficu.

Rêsboiulú dintre Japonia și China, ori cum s'ar termina, va face epocá în istoria mișcării culturale a Asiei de ostú. Japonia de doué-deci de ani s'a aláturatú fără rezervá la cultura apusană, și de aceea crede firmú, că va învinge imperiulú, ce s'a înámolitú în cultura chineză vechiá de mii de ani și cam dușmaná ori cărorú inovațiuni.

China de altá parte, mándrá de altú ei trecutú, speréză, că cu Japonia o va isprávi curéndu.

Ori cum ar fi, pentru noi cari suntem privitori neutrali ai acestei lupte, va fi totuși foarte interesantú, de a arunca din acestú incidentú o privire asupra stării generale de cultură a poporului chinezú, care a stat deja pe-o tréptá înaltă de cultură, pe când popórele de ađi conducátore de cultură erau încă barbare.

Unu măsurarú pentru gradulú de cultură alú unui poporú, ne oferá în primú linia școla.

In China se afá în fiá-care orașú, în fiá-care satú, școle. Invétatorii suntú mai alesú dintre acei invétaiți, cărora nu le-a succesú să-și facă esamenele la mare esamenú de statú și se primescú unu postú dela statú. Școlele suntú școle curatú private, cbligativitate din partea statului nu există, unu invétatú lipsitú de mijlocé închiriazá o locuință și primesce atáți școlari, câți pôte căpéta, fetele cercetéză școla mai în casuri estra-ordinare. Decă dascalulú nu are celú puținú doué-deci școlari în școla sa, tráiesce, ca vai de elú. Etate școlarilorú e între 8 și 16 ani.

Decă copiii vinú diminéța în școlá,

onale, unde se simțiră foarte bine. Scirea mai nouă, ce sosese acum din America, pune, că contele și-a vândut corabia unei societăți comerciale din Australia, ér elu cu oia sa s'a stabilitu pe insula Peurhin. Contele în scurtu timp și-a câștigatu micușia locuitorilor indigeni, alu cărora mărut de-altmintealea este foarte micu. Măritu primitiv de trau alu acestora i-a plăcutu foarte multu contelui, care a începutu să imiteze pe indigeni intru tôte, până chiar și în îmbrăcăminte. Aici a trăit contele cu soția sa, ca și într'unu paradisu, până când dăile acestea se bolnăvi fără veste și în lipsa de medicu, murî.

—o—

Reuniunea femeilor rom. cat. pen- înființarea unui orfelinatu în locu, va mâne o serată colegială în restaurantu la Nr. 1. Intrarea 50 cr. Măncările costă 25 cr. de porțiune.

—o—

Teatru germanu. De séră se va reprezenta comedia în 4 acte: „O, dieses Mann“, de Juliu Rosen, ér mâne séră, Sămăntă, farsa: „Der mann im Monde“ de Carl Costa.

Vięta în imă a Țarului.

În vremea când era sănătos, Țarul se ocupa de obicei la orele 7 dimineața, ér în ara mai de vreme.

După ce lua unu dejun frugal, în timpul cărui cîtea și scrisorile familiare întreba pe ai săi de sănătate și despre ocupația lor din ziua aceea, se ocupa cu exerciții corporale.

Elu tăia lemne ca Gladstone, marele tribat de stat alu Angliei, făcea gimnastică, săpa în grădină, mătura zăpada seu cu o cărărie cu lopata, crepa lemne cu ferăstrăul etc. Cându tēplarii și tapițerii erau ocupați prin odăile castelului, elu le făcea plăcere. Țarului îi plăcea să-și alegeze singuru odăile sale și mai cu seamă tablourile și alte lucruri de ornamentu prin odăi.

Adese-ori ajutorantulu seu, seu câte un ministru îl găseau suitu pe scară, bându cuie prin păreți și atērnându ta-

După terminarea exercițiilor corporale, în timpul cărora purta o haină ușoră de casă, Țarul lua o baie rece și își făcea o pluta. Apoi se pune la masa de scrisu și lucra cēsuri întregi. La ora 11 era dejunul familiaru, constătoru, de obicei, în 3 feluri de mănăci. Țarul mânca 3 farfurii de supă, care-i plăcea foarte multu, cu tôte că doctorii îl sfătuiseră să mănănce atăta supă, căci se îngrășă foarte tare. Țarul era unu mare mănăciosu, și era „gourmand“, cum dice Francesulu, și elu decă-i plăcea unu felu de mănăci, apoi 3—4 farfurii nu-i era de ajuns. După masă bea de obicei o sticlă cu șampaniu.

După masă se plimba nițel, apoi

primea audiențe și lucra până la cēsurile 8, când se lua prânțulu. La masă Țarul venia într'o simplă bluză rusescă, pe când damele purtau toalete de séră. Acesta era obiceiulu (în Gacina). La Petersburg dejunulu era la 2 p. m. și prânțulu la 6.

Țarul mergea séră la teatru; lui îi plăceau tragediile, ér opera de locu; cîtea multe romane și pe ministri săi din stēnătate îi însărcinase să-i trimetă în fiă-care lună raporte despre mișcarea literară din țările, unde se aflau ei; șiare cîtea foarte puține.

Convocare.

Oncratele dōmne membre ale Reuniunii femeilor române din locu se invită prin acesta la **adunarea generală ordinară**, ce se va ține, în sensulu ș-lui 8 din statute, **Luni în 7/19 Novembre a c.** la orele 2 p. m. în sala cea mare din edificiulu scōleloru.

Ordinea dăile, stabilită de Comitetulu Reuniunii, este următoarea:

1) Deschiderea adunării de către președintă. 2) Apelulu nominalu alu membriloru. 3) Proiectulu Comitetulu privitoru la modificarea statutelor. 4) Raportulu generalu alu Comitetulu. 5) Raportulu Cassei. 6) Raportulu Comisiunii Comitetulu despre revisiunea socoteliloru pro 1893/94. 7) Raportulu Comisiunii adunării generale despre revisiunea socoteliloru pro 1893/94. 8) Demisionarea comitetulu vechiu. 9) Alegerea unei președintă ad hoc. 10) Alegerea Comitetulu nou. 11) Alegerea președintei. 12) Budgetulu pro 1894/95. 13) Alegerea comisiunii pentru revisiunea socoteliloru pro 1894/95. 14) Propunerii eventuale. 15) Designarea a 2 verificătoare a protocolulu.

Brașov, 21 Octomvre 1894.

Agnes Dușolu, Lazaru Nastasi,
președintă, actuaru.

Sciri telegrafice.

Copenhaga, 1 Noemvre, 7 ore 35 min. séră. Biroulu „Ritzau“ anunță din isvorulu celu mai sigur, că **Țarul Alexandru III alu Rusiei a răposatū ađi la 3 ore d. a.**

Livadia, 1 Noemvre, 11 ore 5 minute séră. (Telegramă oficială.) **Impăratulu Alexandru III a muritū astăđi la 2 ore și 31 minute.**

Petersburgu, 1 Noemvre 8 ore 30 minute séră. O telegramă din Livadia anunță următoarele asupra ultimelor momente ale Țarului: Alexandru III a fostu până în urmă cu tôte simțirile. Impăratēsa a statu totu lângă elu. Impăratulu închise

ochii linu, încunjuratū de întreaga sa familiă. După orele 4 s'a depusū jurământulu de fidelitate împăratulu **Nicolae Alexandrovici** pe piēță, dinaintea palatulu, unde mai întâi se adunară marii duci.

În Petersburgu domnesce mare și generală consternare. Clopotele dela tôte turnurile sună, întregulu orașu este presăratu cu stindarde negre de doliu.

Berlinu, 2 Noemvre. Impăratulu Wilhelm a renunțatū la „vănătōrea Hubertus“, ce era proiectată pe mâne. Scirea despre mōrtea Țarulu a destēptatū aici condolență generală.

Parisu, 2 Noemvre. Edițiunile extra-ordinare ale foiloru încadrate în negru lățiră aici mai întâi scirea despre mōrtea Țarulu. Ministrulu-președinte Dupuy a telegrafatū la Petersburgu și la Livadia. Elu a datū expresiune sentimentelorū generale de condolențe la doliulu Rusiei. Tôte clădirile naționale au arboratū stēguri mari negre. Președintele Republicei Casimir-Perier s'a dusu cu toți ministrii la ambasada rusescă, ca să exprime condolențele Franciei.

Parisu, 2 Noemvre. Oficerulu arestatū pentru crima de înaltă trădare este căpitanulu Alfred Dreyfuss.

Literatură.

În editura librăriei *Socecu & Comp.* din Bucuresci (Calea Victoriei 21) a apărut: **Sistemele ortografice cu litere cirilice și latine în scrierea limbii române**, de **Romulus Ionașcu**, profesorū la scōla comercială din Iași. *Edițiunea II.* Pag. 264, prețulu 2 lei 50 bani. — Pe lângă numărōsele sisteme ortografice, începēndu din timpurile cele mai vechi până în ziua de astăđi, ce se aflau încă în edițiunea primă, autorulu a mai adausū la edițiunea de față încă alte vreo 12 sisteme ortografice, precum sistema lui Teodorovic, sistema lui Bobu, sistemele lui Eliade din 1838 și 1841 etc. De asemenea a adausū autorulu și câte-va specimene de „Tatălū nostru“ scrise de Megeris, Müller, Chamberlayn, Hervas și Adelung, ér ortografia Academiei, care este obligătoare în scōlele din România, e tratatū mai pe largu, decătū în edițiunea primă. Prin aceste și alte adausuri și îndreptări se măresce considerabilu valōrea acestui opu, care este unu studiu de mare interesu pentru filologia română.

DIVERSE.

Dela cartea Țarului. Bōla Țarulu a datū gazetelorū rusesci ocașiunea, de-a scrie multe lucruri interesante despre curtea marelui domnitoru alu tuturorū Rușiloru, și mai alesu despre modulū, cum este întocmită bucătaria lui. Când Țarul se afla

în călătōria, o armadiă întregă de bucătari și ucenici de bucătărie se pune în mișcare, ér în urma lui mergeau vagōne întregi încărcate cu mănăcere și beutură. În 1888, când a făcutū prin țēră cunoscuta călătōria, care s'a sfirșitū cu catastrofa dela Borki, Țarul era însoțitū de următorulu personalu alu curții: 90 lachei (servitoru) de clasa primă, 160 lachei de clasa a doua și 25 lachei de clasa a treia; unu dirigētū de bucătărie, unu pregătitoru de prăjitură, 4 bucătari, 24 calfe de bucătărie de clasa primă, 14 calfe de bucătărie de clasa a doua, 40 bucătari speciali pentru călătōria, 18 învățāci de bucătărie, 2 brutari, 8 calfe de brutari, 2 confetari, 10 calfe de cofetărie, 1 pivnițerū (avēndu de-a se îngriji de beutur), 4 sub-pivnițeri, 1 cancelaru alu cancelariei de furagiu, 4 secretari ajutatū în aceeași cancelariă, unu preparatoru de *ovas* (ovasulu este o beutur națională ceahă), 6 inspectoru de rufărie, 8 inspectoru de lampe, 4 inspectoru de argintărie, 4 croitori, 150 servitoru de bucătărie, 1 furagiu cameraru, 3 furagii de curte, 24 adjutanți, 4 curieri, 2 arabi. La acestia mai suntū a-se adauge o cētă întregă de femei muncitōre, pe cari s'au obișnuitū a-le recruta la fața loculu, precum și 58 de bărbați puși la dispozițiunea pārechei imperiale pentru serviciu. Ast-felū în întreaga sa călătōria la Batum, întreprinsă în 1888, personalulu de care era însoțitū Țarul consta din 600—700 persoane, pentru cari aveau să se pregătēscă mănăci în fiă-care ȓi. În întreaga călătōria, mēsa Țarulu era tocmai așa de complectă și bogată, ca și la elu acasă în Petersburg; excepțiune a făcutū numai ziua, în care s'a întēplatū atentatulu cu dinamitā dela Borki.

Unu șerpe, care înghite pe altulū. La grădina de aclimațiune din Parisu, s'a întēplatū unu faptu curiosu. Erau 2 șerpi de Noua Olandă, lungi de câte 3 metri fiă-care, într'o ȓi gardianulu le dete unu iepure de casă. Ambii șerpi atacară prada de-odată. La unu momentu datū, cei doi șerpi în modu fatalu se întēlniră. Atunci unul din ei înghiți pe celălaltū. Cetimū în „Times“ unu faptu totu de acēstă natură întēplatū la grădina zoologică din Londra. Etă faptulū: într'o cușcă erau doi boa-constrictori, unul era lungu de 9 picioare, ér celălaltū de 8 picioare. Într'una din dăile, gardianulu deschidēndu cușca, vedū numai unu boa. Nu mai era nici o indoială, că își înghițise tovarășulu. Era așa de umflatū, încătū solzii erau aprōpe separați unii de alții. Era imposibilu, ca să se încolăcescă, nici să se misce. De sigurū, că din greșelă și-a înghițitū tovarășulu. Se deduse fiă-căruia câte-unu porumbelū. Celu mare l'a înghițitū numai decătū; boa celu micu a începuse să mănănce pe altu seu, probabilu că celu mai mare s'a aruncatū asupra celălaltē părți a porumbelulu și, fără să-și dea contū, a începutū să mănănce din capulu celuilaltū. Restulu n'a fostū decătū o înghițitură mecanică. Deși este în letargiă acēstū boa, totuși nu pare de locu incomodatū de banchetulu seu.

Cei mai distiņși poeți franceși. După mōrtea lui Leconte de Lisle, o fōiă parisiānă a adresatū mai multorū scriitorū însemnați întrebarea, că acum cine este, după părerea lor, celu mai mare liricu franceșu? La acēstū întrebare au sositū până acuru 183 de răspunsuri, dintre cari 77 suntū pentru Verlaine, 38 pentru Heredia, 36 pentru Stephane Mallarmé, 32 pentru Sully Prudhomme.

Dr. Sterie N. Ciurcu

VIENA, IX Pelikangasse Nr. 10

Cabinetu de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

Proprietarū: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactorū responsabilū: **Gregoriu Maiorū.**

chină mai întâi înaintea tableloru memoriale ale lui Confuciu și ale dēului literar. După-ce fiă-care pune dinaintea tablelorū o bucățică de smirnă, și după ce be unu complimentu dascălulu, se începe scrierulu dăile. Instrucțiunea dureză de când începe și până apune sōrele, cu-o pauză de două, dela 10—11. Scolari sedū pe scaune de bambus înaintea unor mese mititele.

Pe fiă-care masă este câte o tablă de scrisă, o bucățică de tușu și unu penelū scrisu. Copiul învață mai întâi pronunțarea semnelorū de scrisu, fără de-a însemnătatea lorū. Abia după mai multu ani, când se crede, că priceperul lorū este destul de cōptă, încep a-le scrie acele semne. Capetele scolariloru umplu ast-felū c'o multime de semne și scrie învătate de rostū, fără ca să le înțeleagă.

Ca cărți de cetire se întrebunțēză de patru cărți ale lui Confuciu și cei cinci clasici vechi, scrieri ce suntū cunoscute fiă-n China.

Afară de aceea pl... învățământu

conține încă numai două puncte: cetirea și scrierea. De geografă, istoriă, sciințele naturale și limbi streine, nici pomenire.

Pe lângă unu asemenea metodū de instrucțiune, nu-i de miratū, decă succesele suntū adese-ori foarte micu și decă mai târziu bărbații, cari n'au zelulu de a-se exercita mai departe, uită în parte, seu și de totu cetirea. Cu tôte astea onorarulu pentru instrucțiune este măricelū. În provincia sud-estică, Fukian, plătesce de pildă în orașe unu școlaru unu jumătate dolaru, așa dēr cam 40 bani, pe sēptemână. Decă vomū avē în vedere deosebirea valōrei baniloru, atunci acēsta ar corespunde după împrejurările nōstre unei cheltueli de aprōpe patru corōne pe sēptemână, o sumă, care întrece cu multū didactrulū obișnuitū la noi. La țēră didactrulū e mai efinū, dēr acolo dascălulu așteptă dela părinți regulatū daruri în victualii.

Arta de-a ceti și de-a scrie recere pentru învățare, fiindū limba foarte grea, chiar pe lângă cea mai mare diligență, vreo cinci ani de dăile. Cătū de multū se prețuesce arta în scriere și cetire se vede

și de acolo, că literile se numescū „ochii înțeleptiloru“ și că în limba poetică, a scie însemneză „a pași în urmele sfințiloru“. În genere stima față cu ce e scrisu, e de totu mare.

În multe colțuri de stradă suntū aședate cutii mici, în cari cei evlavioși aruncă fiă-care bucățică de hărtiă scrisă, tipărită ori timbrată, scrisorile lorū vechi, ba chiar și liste de prețuri vechi. Semnul de scriere e privitū, ca sfântū, așa că pe strade se găsescū afșuri, cari admoniēză pe omeni să cinstēscă hărtiă scrisă. Evlavioșii avuți tocmescū omeni, cari umblă dintr'unu locu într'altulū, prin prăvălii, cu corfe, ca să adune tôte bucățelele de hărtiă scrise și tipărite.

Ei suntū de credință, că mulțimea ușuratică și necredincioasă și-ar atrage în vięta acēsta orbire și bōla, ér după mōrte cele mai grele pedepse ale iadulu, decă ar întrebunța hărtiă scrisă pentru a aprinde foculu, seu decă ar mătura-o cu gunoiulu casei și alu stradei.

(Va urma).

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Octomvre 1894.

Renta ung. de aur 4%	122.20
Renta de corone ung. 4%	96.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	1282.5
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Bonuri rurale ungare	96.25
Bonuri rurale croate-slavone.	96.50
Imprum. ung. cu premii	161.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	143.—
Renta de hartie austr.	99.45
Renta de argint austr.	99.45
Renta de aur austr.	123.50
Losuri din 1860	147.75
Actii de ale Banței austro-ungarã	1037.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	475.50

Actii de-ale Banței austr. de credit.	381.25
Napoleonori	9.90
Marci imp. ger.	60.97 1/2
London (lire sterlinge).	124.35
Rente de corone austr.	98.45

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Novembre 1894.

Bancnote rom. Cump.	9.78	Vënd.	9.82
Argint român. Cump.	9.75	Vënd.	9.80
Napoleon-d'or Cump.	9.77	Vënd.	9.87
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	5.87
Ruble rusești Cump.	133.—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	11.10	Vënd.	—
Marci germane Cump.	60.80	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 4. Colțul Tergului boilor.

Recomandă on. publică la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat a sortat în cari toate obiectele, atât sorte mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot cãpãta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriã a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitații de metal și de lemn de stejar.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **platici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmurã**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vëndut pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se esecutã **prompt și ieftin**, iau asupra-mi și **transporturi de morți în strãinatate.**

In fine recomandã și biroul meu mijlocitorã procedãndu cu cunoscuta-mi soliditate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

19—*

Marea bancrutã!

New-York și Londra n'au lãsatã necruțatã nici continentul european și marea fabricã de argintãriã s'a vëndutã necesitatã sã dãruiescã întregul ei de positi în schimbul unei rãspalte mici pentru muncã.

Eu sunt imputernicitã sã îndeplinescã acestã mandatã.

Eu dãruiesc

prin urmare ori cui, **fiã bogatã ori sãracã**, urmãtoarele obiecte pentru mica sumã de **fl. 6.30** (pãnã acuma fl. 6.69) și adecã:

- 6 cuțite fine de masã cu lamã veritabilã englesã,
- 6 furculițe de argintã patentã americanã dintr'o bucatã,
- 6 linguri de argintã patentã americanã,
- 12 lingurițe de argintã pentru cafeã patentã americanã,
- 1 lingurã de argintã pentru supã patentã americanã,
- 1 lingurã de argintã pentru lapte patentã americanã,
- 2 ciocãnele de argint, pentru sparou, patentã americanã,
- 6 cesci Victoria englesesci,
- 2 candelabre de masã,
- 1 strecurãtoare pentru cãiu,
- 1 zaharnițã,

44 buciã la unã locã.

Toate cele 44 de obiecte susã amintite au costatã mai înainte fl. 40 și acum se potã cumpãra pe prețulã bagatelã de fl. 6.30. Argintulã patentã americanã este unã metalã albã, care își pãstreazã colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantãzã.

Cea mai bunã dovadã, cã acestã inseratã **nu e o șarlataniã**, mã simtã îndatoratã în publicã, cã ori cine, cãruia nu-i convine maria în trimitã banii înapoi, nimenea însã sã nu trãcã cu vederea ocaziunea acãsta favorabilã de-ãși procura acãsta garniturã pompõsã, care cu desebire se potãrivește pentru

cadourã de crãciunã și anul nou, precum și dar de nuntã.

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Telephon Nr. 7114.

Haupt-Agentur der vereinigter amerik. Patent-Silberwaarenfabriken. WIEN, II., Rembrandtstrasse 19.

Sã trimitã numai cu rambursã postalã sãu cu trimiterea înainte a sumei. Prãfulã de curãțitã aceste obiecte 10 cr. Veritabilã numai cu marca.

Estrasã din scrisorile de recunosciniã:

Texing, (Austria de sus), 21 Febr. 1892.

Din întâmplare am vëndutã garnitura la Seren. Sa Contele Wurmbrand și m'am convinsã de frumusețe și ieftinãtate.

Josef Forst, parochã.

Olmütz, 1 Mei 1892.

Cu trimiterea sunt tãrte mulțãmitã.

531,—1—7.

Cãpitanu Cz.... comand. pieții.

Numere singurate din „Gazeta Transilvanie” a 5 cr. se potã cumpãra în librãria Nicolae Ciurcu și tutungeria I. Gross.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale cãii ferate de statã r. u. valabilã din 1 Octomvre 1894.

Budapesta—Arad—Teliuș											Budapesta, gara de vest—Rușava—Vercerova												
Trenu de mixtã	Trenu de persõn.	Trenu de persõn.	Trenu de accel.	Trenu de persõn.		Trenu de persõn.	Trenu de accel.	Trenu de persõn.	Trenu de persõn.	Trenu de mixtã	Orient. Expres.	Trenu de persõn.	Trenu de accel.	Trenu de persõn.	Trenu de accel.		Trenu de persõn.	Trenu de persõn.	Orient. Expres.	Trenu de accel.	Trenu de persõn.		
		10.—	8.05	2.15	pl.	Viena	sos.	6.02	7.20	3.—						pl.	Viena	sos.	5.50		7.02	7.05	6.
		8.05	1.55	10.—	↓	Budapesta	↑	7.35	1.20	6.30						pl.	Budapesta	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	↓	Solnoçã	↑	4.31	11.22	3.—	9.30	11.35				pl.	Czegléd	pl.	4.19	8.21		12.11	6.
9.10	8.42	3.55	6.05	6.10	sos. }	Aradã	{ pl. }	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56				sos. }	Seghedina	{ pl. }	4.04	8.13		12.06	6.
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	pl. }	Glogovã	{ sos. }	11.—	8.10	8.55		7.—				pl. }	Timișõra	{ pl. }	12.53	5.10	10.50	10.01	2.
2.44	7.42	4.42		6.40		Gyorck		10.48		8.44		6.47				sos. }	Bucuresci	{ sos. }	12.26		10.45	9.53	2.
3.15	8.20	5.03		7.07		Paulișã		10.25		8.20		6.18				pl. }			9.20		8.55	7.50	11.
3.32	8.39	5.14		7.18		Radna Lipova		10.11		8.08		6.02				sos. }			6.03	5.05	7.54	4.59	
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35		Cocnõp		9.58	7.29	7.56		5.47				pl. }			6.47	6.15	8.02	5.52	
4.30		5.50		7.58		Berzava		9.25		7.24		5.09				sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
4.50		6.12		8.14		Soborsinã		9.09		7.07		4.50				pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
5.40		7.—	8.51	8.56		Zãm		8.21	6.33	6.26		4.—				sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
		7.28	9.10	9.24		Gurasada		7.45	6.07	5.40						pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
		7.54		9.50		Ilia		7.18		5.19						sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
		8.10	9.34	10.06		Branicã		7.08	5.44	5.08						pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
		8.28		10.24		Deva		6.44		4.42						sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	4.47	8.54	10.—	10.50		Simeria (Piski)		6.02	5.17	4.10	11.32					pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	5.04	9.08	10.11	11.04		Orãstie		6.05	5.05	3.59	11.16					sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	6.10	10.06	10.37	11.43		Jibõtã		5.09	4.40	3.18	10.37					pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	6.39	10.29		12.06		Vințul de-jos		4.14		2.56	9.03					sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	7.11	10.53		12.30		Alb-Iulia		4.22		2.32	9.12					pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	7.28	11.07	11.01	12.44		Teliuș	pl.	4.04	3.59	2.14	8.53					sos. }			6.47	7.26	8.49	6.57	
	8.13	11.54	11.13	1.32	sos.			3.19	3.35	1.35	8.11	8.55				pl. }			6.47	7.26	8.49	6.57	

Brașov—Chezdi—Oșorhei

trenu de mixtã	trenu de mixtã	trenu de persõn.			trenu de mixtã	trenu de persõn.	trenu de mixtã
4.50	8.50	3.10			pl.	Brașov	sos.
5.36	9.33	3.43			↓	Prejmerã	↑
6.49	10.46	4.35			↓	Sepsi S. Georg.	↑
8.33	12.40	5.55			↓	Covasna	↑
9.19	1.26	6.32			sos.	C-Oșorhei	pl.

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni

trenu de mixtã	trenu de persõn.	trenu de mixtã	trenu de mixtã		trenu de mixtã	trenu de mixtã	trenu de persõn.
	6.10	11.28	4.20		pl.	Simeria	sos.
	7.31	12.48	6.03		↓	Hãtegu	↑
	9.55	3.40	9.05		sos. }	Petroșeni	{ pl. }
	5.15	10.15	4.05		pl. }	Lupeni	{ sos. }
	6.20	11.27	5.10		sos.		
	6.40	11.50	5.30		pl.		

Nota: Orele însemnate în stãnga stațiunilor sãnt a se ceti de sus în jos, cele însemnate îndrepta de jos în sus. Numerii în cuadrãți cu linii mai negre însemnãzã orele de nôpte.